

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Elsőzetéi ár:
Negyedévre 2 korona 30 fillér Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

A város érdeke.

II.

Az előző számban azt iparkodtunk, sikeresen kimutatni, hogy nem mindég csakugyan a város érdeke az, amit annak szeretnek olyan gyakran feltüntetni és hogy e jelszó alatt olykor nem hasznára, de határozottan kárára vagyunk a védeni akart érdekek, — mint ahogy a második vendéglőnyitási ügyénél is tényleg károsodást szenvedett már eddig is a város közpénztára.

Most azt kell még bebizonyítanunk, hogy *törvény fölé* helyezni városi érdeket magánérdekek szemből; nem illdomos cselekedet, — továbbá azt, hogy voltaképpen nem volt érdeke a városnak: megakadályozni a város új vendéglőnek a nyitását.

Ami az első kérdést illeti, — tényleg vannak közéletben esetek, amikor a magánérdekek alá kell helyezkedni a közérdek alá, sőt lehetnek körülmények, melyek közt az úgynevezett államrezón a magánember elpusztulását is követelheti, ha ebből a közre áldás fakad, vagy ha ezt a közület, legyen az állami

vagy községi — erkölcsi élete így kívánja.

De üzleti érdekek az ilyen kérdésnél nem szabad döntő súllyal bírní és az államrezón érvényesülését nem mentheti soha más, csupán az erkölcsi érdek.

Ahogy helytelen az, hogy az állam egyes iparágakban, saját gyárak létesítésével versenyt támaszt akármi téren is a saját adófizető iparos polgárainak, éppolyan helytelen az is, ha üzleti érdekek akarja egy község vagy város feláldozni a maga polgárai megélhetését, sőt ebben — nem tehetünk róla, de nyíltan kimondjuk — a magunk részéről bizonyos erkölcstelen irányzat megnyilatkozását is látjuk.

Városok és községek, mint nagy erkölcsi közületek nem arra valók, hogy a spekuláció terén versenyt támasszanak a maguk polgárainak, akiknek inkább lehetőleg a tisztességes megélhetését minden törvényes eszközzel elősegíteni, volna a feladatuk és kötelességük; városok és községek a maguk egyetemességében nem követelhetnek maguknak az üzleti élet egyetlenegy ágában sem egyedárúsági jogokat és törvény ellenére egyes polgáraikat megfosztani akarni az üzletkezdéstől, nemcsak méltányosságán

alóli feladat ily közületnek, de ezen fölül a legdeszpótikusabb önkény is, sőt egyenesen a tisztesség ellen van.

Ez volt kezdettől fogva a felfogásuk ebben a kérdésben és hogy ennek már akkor kifejezést nem adtunk, mikor a közgyűlés többsége a város fejeit rákényszerítette a városi érdek ily hamisan felfogott elvének — olyan védelemre, mely a fegyverek használatában se igen volt válogatós és könnyűszerrel alkudott meg a lelkiismerettel, hogy — mondjuk — ennek már akkor kifejezést nem adtunk, ez tisztán csak azért történt, amint előző cikkünkben is kifejeztük, mert hogy nem akartuk a megvesztegettség gyanúját magunkra venni. Ma azonban, mikor az új vendéglőnek már italmérési joga is megvan, amikor tehát felfogásunk ez a kifejtése semmi irányban nem befolyásolhatja többé ennek a sok port felvert ügynek az eldőlését, nyíltan és tartózkodás nélkül valljuk, hogy az, ami e kérdésnél, közgyűlési határozat folytán, a város érdekének ürgye alatt történt, éppen nem alkalmas arra, hogy Szentváros jóhírnevét öregbitse és nem alkalmas arra se, hogy irántunk kifelé tiszteletet keltsen.

Lássuk most már, hogy is vagyunk

TÁRCA.

Terrazon ...

A méla, holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hullószárnya,
Kereng, kereng suhanva lágyan
S a gondolatnak nincsen árnya ...

Utját jelzi a hold sugára
S a merre száll, fényesség támad,
Milliónyi az üde-bája
A méla, holdas éjszakának se.

Hideg kőre fejem lehajtvá
Égő szemmel az égbe nézek —
S egy bokor ágán, rengve rajta
Leigéz — egy parányi fészkek ...

Madártanya!.. Oh, lesz-e egykor
Egy ringó ágnak olyan fészke,
Melyet virágos kikeletkor
Más bámul majdan, megigézve? ...

A méla, holdas éjszakában
Száll a sejtelmek hullószárnya —
Kereng, kereng suhanva lágyan
S a gondolatnak nincsen árnya ...

Pakots József.

A riporter

I. JEJENET.

Az amerikai Pacific-vasutak egy pompás expressvonata óránként 120 kilométernyi sebességgel robot kereszti Dél-Amerika egyik végtelen perrierjén. A hatalmas mozdony kürtöje végtelen oszlopban ontja a kavargó kékesszürke füstöt. Több ezer kilométernyire sehoh egy város, egy órház, egy megállóhely. A vonat egyik pazar fényvel butorozott szalonkocsijában ül X asszony a világhírű énekesnő. Valladolibba utazik, a hol őt estén át fog fellépni, esténként 5000 dollárnyi tiszteletdíj mellett. Torka, az a megbecsülhetlen aranybánya, a türhetlen meleg dacára állandóan fekete seiyem kendőbe burkolva. Kis fekete kézibőröndjében kincseket érő ékszer. Édes renyhességgel dől el a kocsis préselt bőrrel bevont foteijében és félig elszunyadva kellemes ábrándokba ringatja magát, hirről, dicsőségről, az újabb milliókról, a melyeket rövid idő alatt összeénekelni szándékozik.

A vonat egyszerre a nyílt pálya közepén megáll. Minden oldalról vad esatakiáltás hallatszik. Marcona, álarcos alakok ugrálnak fel a mozdonyra, megkötözik a vonat személyzetét és az utasokat. Most megnyílik a szalonkocsis ajtaja. Egy hatalmas magas-

termetű haramia lép be — úgy látszik a banda vezére egyik kezében tör a másikban revolver. Az arcát lárvá borítja, amely alól kilátszik hosszú szőke szakála. A következő pillanatban leveszi a lárvát, majd leveszi a félelmetes szakált is, jegyzőkönyvet és íront vesz elő és egy korrektt dzsentimen udvariasságával megszólal.

— Engedje meg asszonyom, hogy bemutatassam magam: James Rider vagyok, New-York Herald tudósítója. Kérem, kegyeskedjék lapom számára valladolidi vendégszereplésének közéleti részleteit címöndani.

II. FEJEZET.

Közép-Afrika, az egyenlítő alatti tájék-Tiszta egy düs banánerdő közepén. — Alkony — Egy embervő törzs több száz félmeztelen-tagjával guggolva a földön. Közepén maglya lobog, a mely előtt misztikus tollakkal és üveggyöngyökkel diszitett törzsfőnök foglal helyet. Kissé oldalt vagy 20—30 megkötözött európai fehér, vászonszakkal és hosszú láncdövekkel. Az egyik vad éppen most megszálta le és dobta tűzre az elsőt, miközben a többi félmeztelen alak vad kiáltásokkal tancolja körül a lángot, csillogó tomahavkját forgatva. Most a másodikra kerül a sor. Hosszú szikár ember, az angolászás faj típusa

ennél a kérdésnél a város érdekével?

Azt hangoztatták, hogy azért kell egy új vendéglő létesülését minden áron megakadályozni, mert ha egy ilyen megnyitni sikerül, — ez tetemesen le fogja szállítani a városi vendéglő jövedelmességét, melyet pedig a város olyan anyagi áldozatok árán épített meg, hogy mai jövedelme is csap éppon hogy a költségek amortizációját futja.

Hát erre, ahogy elmondták, már mi is megmondtuk a magunk nézetét, nevezetesen azt, hogy nem okos dolog attól, aki valamiből jövedelmet, s hozzá minél több jövedelmet akar kiutni, annak a valaminek már előre a vesztett híret költeni, mert akkor bizonyos, hogy megjelenik az általa falra festett ördög és amitől ő maga is olyan szörnyen ijedezik, no — azon ugyan nem kaphatnak valami lelkes örömmel a vállalkozó szellemek.

Az üzleti élet egyik nagy elve az, hogy az eladó ne ócsárolja maga, hanem inkább dicsérje a portékáját; Szentes városnak pedig portékája a vendéglőépület és ha magunk hirdettük róla, hogy értékét egy másik vendéglő keletkezése csökkenteni fogja: akkor aztán ne esdálkózzunk rajta, ha a bérleni szándékosok nem kapnak majd valami nagyon a portékán. És aki erre azt mondja, hogy a város érdekében esik ilyen, ijedt emberek elvének a hirdetése, — az ugyan soha se gondolkozott józanul a fölött: mi legyen voltaképpen a közérdek.

Nincsen ehhez az ügyhöz, ilyen szellemenben a város érdekének semmi köze sem, — de üzleti szempontból tekintve a kérdést, se ütközik az új vendéglőnyitás a város érdekébe.

Láttára a törzsfőnök szakértően csettint nyelvvel és vérfagyasztó mosolylyal szól:

— Ez a fickó hidegen kitűnő lesz...

A szikár ember azonban még mielőtt letépne róla a ruhát, felemeli kezét és a főnök felé fordulva megszólal.

— Kész vagyok meghalni, oh dicső fejelelem, unokája a napnak. De mielőtt eltávoznék a földi emberek birodalmából, engedd meg, hogy egy utolsó alázatos kéréssel járuljak kegyes színed elé.

A törzsfőnök téllapint. Intésére a hóhér lebecsátja a csapásra emelt bárdot. A hatalmas úr bizonyos kiváncsisággal szól:

— Nos beszélj, fehér rabszolga. De gyorsan, mert az éj rövid és a fekete völégény éhezik.

— Engedd meg tehát, óh fenséges fia a Holdnak, hogy egy órára visszatérjek a fehér rabszolgák által lakott földre, hogy enyéimet értesítem sorsomról. Adj mellém néhány bátor harcost, a kikkel majd visszatérek. Eszküszöm férfui becsületszavamra, hogy harcosaidat el nem árulom és hogy visszatérek velük.

A törzsfőnökben egy percre küzd a vele született lovagiasság a gurmen mohóságával, végre az előbbi győz.

— Jól van, szól királyi mozdulattal, Legyen. Kérésed teljesítve van. Deh szavad megszeged, reszkecs bosszúmtól!...

A helyzetet olyannak kell venni, amilyen valójában. Se Szentes, se más város vagy község nem monopolizálhat egy iparágat, még ha ez vendéglő tartás is. Ezzel tisztában kellett lennie a városnak akkor, mikor a diszes új szállodát megépítette. Tudnunk kellett, hogy akármilyen költséggel, akármilyen kényelemmel építünk is városi szállodát, ezzel még nem zártuk ki ebből az üzletkörből a magánvállalkozást és hogy ezek szerint csak idő kérdése: mikor gondolja rá magát a magánspekuláció egy másik vendéglő nyitására, mely a városnak versenyt támaszon.

Amiről szó esett, hogy a kávéházak, vendéglők és korcsmák szabályrendelete révén — a vendéglők számának szabályrendeletbe iktatásával, ezt a veszedelmet meg lehetett volna előzni — ha ugyan veszedelem, — ez bizony csak mese; mert azt nem lehetett volna beiktatni, hogy csak egy vendéglő lehet Szentesen, — ma pedig az, amit igazán vendéglőnek lehet mondani, tényleg csak egy van, — a városé.

Előbb vagy utóbb támadnia kellett tehát e versenynek és hogy most támadt és ilyen formában támadt, — ez a városigazi érdeke, melynek csorbítását a versenytársól, a nélkül, hogy ezt kisebbíteni akarnánk, legkevésbé sem féltjük.

Hát ha nem most keletkezik ez az új vendéglő és nem egy — eredetileg nem is erre a célra épült telepen, hanem keletkezik 5—10 év múlva egy egyenest ilyen célra épült, minden képzelhető kényelemmel berendezett új vendéglő: nem veszedelmesebb versenytársa volt volna ez a város érdekének a most engedélyezett új vendéglőnél, mely nem

A szikár anglius mélyen meghajol és négy sötétbőrű harcos kíséretében tavozik.

Négy nap és négy éjjel gyalogolnak, a míg elérkeznek a legközelebbi helyre, a hova a civilizáció már behatolt és ahol fehérek laknak. Itt az angol elválik kíséreitől, a kik a telep szélén várakoznak, bemegegy a postahivatalba és jegyzőkönyve egy kiszakított lapjára írva, a következő táviratot adja át a bámuldozó német hivatalnoknak:

„Times, London.

május 20.

Express.

Strafford ötven tagú ekspedicióját Viktoria-Nyanza közelében, még fel nem kutatott vidéken emberevő törzs megtamada. Heves küzdelem után, kettő kivételével részben elhullottak, részben foglyul estek és e pillanatban már a vadak fertelmes szenvedélyének áldozatai, a kik előbb lemészárolják, azután felfalják őket. Az önk tudósítóját, aki szavát adta, hogy visszatér, négy benszültött kíséretében elbocsátották Neu-Berlinbe, a honnan e feltétlen hiteles tudósítást küldi. Az önk tudósítója megtartja szavát. — Üdvözet!

Harry Flower.

A távirat díjával levonta újjáról pompás briliánsgyűrűjét, hideg méltósággal megfordult, elhagyta a hivatalt és mielőtt a távirótiszt kábultságából magához térhetett volna, visszatért az emberevők karjai közé...

Bátaszéky Lajos.

is akar valami nagy követeléssel felépíteni? Bizony-bizony, jobb, hogy így történt, jobb, épen a városnak bizonyos részről olyan nagyon féltett érdeke szempontjából.

És jobb, hogy ez az új vendéglő keletkezett, a nagyközönség érdekében is, melynek összessége képezi végre is a várost. Mert az, hogy verseny támadt a vendéglő üzlet terén, csak egészségesebbé fogja tenni a vendéglői forgalmat. A közönség kiszolgálása bizonyosan jobb lesz ezután, figyelmesebb és gondosabb kávéházban, vendéglőben egytörmőn. Mert — mind a két vendéglőnek versenytársa lévén, mindegyik sok gondot is fog fordítani arra, hogy feladatának megfeleljen és a közönséget vonzza.

Nem kell hát úgy, és ilyen irányban féltetni a város érdekét.

Hirdetések az iparban. A nemzet-

ket az ipar fejlettsége teszi gazdagokká. Az ipar fejlettségi foka szerint mérjük az egyes országoknak nemcsak anyagi, hanem szellemi előrehaladottságát is. A minemzetünk iparát illeti, az most kezd százados mulasztásokat pótolni. Hogy mégsem tudunk a külfölddel versenyezni, annak legnagyobb részben az iparosok maguk az okai, mert még mindig csekély számú iparos közt az egyik a másik alatt vágja a talajt, a helyett, hogy egészséges versenyt igyekeznének teremteni. Nincs az a kis megrendelés, a melynél az iparos — kevés kivétellel — úgy ne ajánlaná a maga szolgáltatást, hogy a kenyérkeresetben egyforma kollegáját ne gáncsolja. Ez nálunk a hirdetésnek egyik legfőbb és sokszor egyedüli faja.

E szomorú tapasztalat alapnak elég, hogy iparunk jelenlegi pangását megérthessük és jövő fejlődéséről magunknak képet alkothassunk.

Ha egy szakértő előttem egy bizonyos munkáról kicsinylőleg nyilatkozik, az nekem elég, hogy azt a munkát ne vegyem meg, hanem másfelé forduljak. Ez okozza azután, hogy a hazai ipart sokan megvetik és a külföldi után áhítoznak, mert azt a terméket ők csupán jó hirdetésből ismerik, gáncsolni se hallották.

Ezektől eltekintve mégis miért van az, hogy a mi iparosaink árúiknak nem tudnak keletet biztosítani? Egyszerűen azért, mert nem helyes a kínálat. Nem tudják a helyes és élelmes hirdetés módjait és ezeknek szembezőkö hasznát.

Kinőtünk abból a korból, a mikor egy-két iparos volt a városokban, a közlekedés renyhé. Akkor hirdetés nélkül is azoknál kellett a szükségleteket megrendelni. Ma Franciaországból ép úgy rendelhetek, mint helyben.

A kínálat határozza meg az árú keletjét. Legyen az bármily kitűnő anyagból készült és még kitűnőbbben elkészített munka, ha arról senkinek tudomása sincs, azt senki meg nem veheti.

Hogy tudja az a Pancsován lakó ember, hogy Radványban egy kitűnő kécsináló lakik, ha annak a híre az ő füleibe semmi úton-módon nem jutott. Azt biztosan tudja az a piripócsi is, hogy az angol-acél a legjobb. En ha bajuszpedrőt akarok venni, akkor csak tiszta újlakit kérek, mert hiszem, hogy ez a legjobb és olyan bajuszom lesz tőle, mint annak az oroszlánnak, a mely

rajta ékeskedik. Tolra van szükségem? Kuhn féle tollat kérek. Miért? Talán másféle sincs? Dehogy nincs, de én ezt hallottam legtöbbször dicsérni. Ha kell írón? Veszek Hardmuth-ot. Kell pipa? Veszek selmecit, illetve zolyomit, mert ennél nem ismerek jobbat. Ha köhögésem van, ott van a pemetefü cukorka; de hogy a fogam ép maradjon, Kalodont kell hozatni és így tovább, minden szükségletemre egy, legtöbbször olvasott iparcikket vásárolok. Ez a hirdetések haszna. Azt tartják ugyan, hogy a jobornak nem kell cégér; de hogy tudjam én azt, hogy kinél van jó bor, ha az illető a pince fenekére zárta. A kinek inni ad belőle, az lesz az élő hirdetés.

Korunk óriási haladása majd eltemeti azt az ősi gondolkozásmódot, hogy egy kis vándorlással már versenyképes mester lehet minden legényből, akár van hozzá megkívántó műveltsége, értelmessége, akár nincs. Az iparosnak, ha jövőjét és anyagi jólétét szívén viseli, simuina kell a mindinkább gyarapodó kívánalmakhoz, mert most minden nap valami újat hoz. Azt nem is vesszük észre, hogy szomszédunkban egy iparos tanyát ütött. Ha mindjárt szükségünk volna is valamire, a mit az illető jó és olcsón meg tudna csinálni, de nem nála csináltatjuk, mert hibából sem ismerjük.

Mai napság olyan világot élünk, hogy híresztelni kell mindent.

Igaz ugyan, hogy eddig a hirdetések nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a 60 filléres bélyeg miatt a hirdetések javarésze cím nélkül jelent meg és így a közönségnek kellett a cím után a kiadóhivatásokban kérdezősködni.

Ez a hosszadalmas írka-fírka okozta aztán, hogy a hirdetéseknek nagyon sokszor nem volt meg a kívánt sikere. De ez a körülmény most már elesett, mert a 60 filléres hirdetésbélyeg nem akadályozza többé a hirdetőket, hogy címüket a hirdetés alá ne nyomathassák.

Most már az iparosokon múlik, hogy akarják-e árúikat kínálni vagy nem. A baj csak az, hogy a mi iparosaink javarésze nem bír tudatával annak, hogy egy jó hirdetés mennyi jövedelmet biztosíthat, ha az úgy van megszerkesztve, hogy mindenki észre veszi.

A külföldi árúk iparcikké helyes hirdetésekben elzengett dicsérő himnuszok útján jutottak arra a magaslatra, a hoi most vannak.

Miért nem követjük mi is a jó példát? Ha hazánk iparának a jövőjét biztosítani akarjuk, le kell mondanunk arról a százados szerénységéről, hogy „a jó b o r n a k n e m k e l l c é g é r”. Szerényesgünknek az árak legyenek a hirdetői.

Iparunk csak úgy fejlődhetik, ha annak cikkeiről tudomással bírnak és pedig nemcsak a határon belül, hanem kívül is. Hadd lássa mindenki, hogy mi is tudunk valamit.

A termés és a munka.

Országszerte megfeszített erővel folyik a termények learatása. Most már megállítható, hogy Magyarország ez ideig termés mérsékelt közepes, a tavalyinál mennyiségileg kisebb. De minőségileg jobb és ez ha nem is egészen, de mindenesetre nagy részben kiegyenlíti a különbséget a tavalyi és ideig termés között.

Eltekintve azokról a vidékektől, melyeket a múlt heti rettenetes vihar sújtott, Magyarország gazdaközönségének nem lesz ko-

moly oka arra, hogy az idén zúgóldjon az ellen, amit földje termelt, aki földjét jól dolgozta, annak nem marad el a jutalma. A termények árai — legalább a budapesti terménytörsde hivatalos árfolyamai szerint, nem rosszak, a kelendőség sem az egyelőre mögötte a tavalyinak és harmadévinek, dacára annak, hogy malmainkra egyelőre bénítólag hatott az őrlési forgalom megszüntetése. Tartunk tőle, hogy az ideig őrrel sok szenvedélyes szó fog esni úgy a parlamentben, mint az életben és a sajtóban az őrlési forgalom eltörése folytán a malmokra nézve beállott kedvezőtlen helyzetéről. Mert tény, hogy ha a malmok üzemének és forgalmának ma tapasztalható stagnálása még sokáig tart, Magyarország egyik büszksége, a malomipar olyan vadságba kerül, melynek közgazdasági életünk nézve igen kínos következményei lehetnek.

Nem tudjuk, hogy az aratás befejeztével a malmok milyen magatartás: fognak tanúsítani: nem fogják-e az őrlési forgalom megszüntetésére való tekintettel vasárlásaikat a minimumra redukálni? Őszintén szólva, egyedül ettől az egy rossz eshetőségtől féltjük Magyarországot természeténél jó eredményét. De reméljük, sőt elvárjuk, hogy az a kormány, mely jónak látta az őrlési forgalmat megszüntetni, gondoskodni fog arról, hogy ez által a gazda ne károsodjék, annál is inkább, mert hisz annak idején azt hangoztatták, hogy az őrlési forgalmat eltörő törvény a gazda érdekeinek védelmezésére készül.

A kormányban ebben a törekvésében segítségére vannak azok a jelentések, melyeket konzulaink küldenek be külföldi állomahelyeikről. E jelentések szerint világszerte részben gyenge, részben a közepesnél aluli termés várható, nemcsak mennyiség de minőség dolgában is. Ez a körülmény mindenesetre igen kedvező hatással lesz Magyarországon úgy a termények keresletére, mint az árak alakulására nézve. Ha van valami, ami a malmok esetleges rosszakaratu magatartását ellensúlyozhatja, az csakis a külföld gyenge termése lehet.

Legyenek tehát gazdáink, midőn eladásra kerül a sor, körültekintők és óvatosak. olvassák szorgalmasan a lapok közgazdasági rovatait, azokban most nem csépelnék üres szalmát. Egy kis kalkulálással mindenki kiszámíthatja, hogy az ő vidékén mennyit adhat a gabonáért a kereskedő és ebből az árból aztán ne engedjen egy fillért sem. A vidék intelligenciája most igazi jótétéménnyel szolgálhat a föld egyszerű népének, ha felvilágosítja a piac helyzetéről és megmagyarázza neki, hogy mennyit ér a gabonája most és mennyit érhet el vele ha var az eladással.

A béke szelleme leng az aranyalással ékes rónaságok fölött. Schonnan nem jött hír arról, hogy az aratásra szerződött munkások zavaart okoztak volna. Rendesen állott munkába mindenféle és fennakadás nélkül tesznek eleget vállalt kötelességüknek. Megnyugtató jelenség, hogy a szocializmus az arató munkásokkal sehol sem készítette arra, hogy a munkaadó földbirtokossal szemben ellenséges álláspontot foglaljanak el. Mert bárholyan tagadják is, takargassak is hivatalosan, tény az, hogy van szocializmus a magyar parasztság között és terjed napról napra lassan-lassan föltűnés és külső emóciók nélkül. A szocialista agitátorok az alföldön most már nem Budapestről kerülnek ki, hanem a nép gyermekei közül valók ők egytől egyig, ismerik a viszonyokat, a lelkeket s a titkos óhatásait minden egyes embernek, akit a szocializmusnak meg akarnak nyerni. Sokkal halasabban folytatják az aknamunkát a gatyás apostolok, mint a nadrágos agitátorok. Ókosabbak is, ravaszabbak is, mint ezek, Nem izgatnak, hanem toboroznak.

Ne higye tehát sem a hatóság, sem a földbirtokos, hogy elvetette a szocializmus tanait az a munkás, aki most békésen pengeti azt a kaszát, mellyel harmadéve nekiment a csendőrszuronynak. Szocialista az most is, tán inkább mint valaha, és elvbarátaink száma nő miként az áradat. De ennek ellenében kiábrándult a harmadévi vad álomból, belátta, hogy erőszakkal csak önmagának árthat és hogy az intéző körök jóindulata

nélkül nem mehet semmire. A külföldi munkások miratájára most szervezkedik a magyar paraszt szocialista, s vele született helyes érzékénél fogva ebből a zervezkedésből kizárta a pesti szocialistákat s szakitott a nemzetköziség elvével. S ami a fő: békében él.

A békés szocialista pedig semmiféle államnak és tadsadalomnak nem ártott. A miénknek sem fog ártani, ha hatóságaink nem lesznek elfogultak és türelmetlenek, s parasztaink józan eszük és ezt a földet lángólón szerető szívük után indulnak.

Ujdonságok

Szentes, 1900. július 22.

Nyílt levél

Dr. PURJESZ JÁNOS köz- és váltó családapához,

Akár fiú, akár leány,
Akar mind a két nembeli,
Hogyha magyarnak született,
Van e, ki nem szereti?
En legalább nem gondolnám,
De most, hogy egy fiút látok
Sokkal nagyobb örömöm van —
Janikám, én gratulálok!

Látod, látod te rossz fiú,
Ha viccelni kedvem volna,
Megkérdezném mostan tőled:
Kormányozható a golyó?
Bizonyosan dühösködnél
S kiabálnád: ezer atok...
No de, légy csak türellemmel,
Janikám, én gratulálok!

De megvalloam az igazat,
— Hisz épen jó az alkalom —
Mégis, mégis derék gyerek
Vagy te Jani a talpadon.
Csak nem régen hazasodtál
S ime van már két babátok,
Hadd szaporodjék a magyar!
Janikám, én gratulálok!

Ha a fiú apja fajta,
Méregduda lesz belőle.
De ha nem, hat egész éjjel
Nyugton alhattok felőle.
Gyermeksírás... dada nóta...
Meg-megzavart édes almok...
Hirből ismeritek majd csak,
Janikám, én gratulálok!

Urak, urak, vitéz urak,
Kiknél a család hanyos —
Hogy kell ezen segíteni:
Megmondja majd Purjesz János.
Jó szándékot bennetek is
A soknál is többet látok,
De a jó szándék még kevés,
Ahhoz még nem gratulálok!

Pipacs.

— A főispánék nyaralása. V a d n a y Andor dr. főispán a f. hó 26-án kezdi meg nyári szabadságidejét. A főispánék akkor Szentesről Marienbadba utaznak és ott maradnak augusztus hó végéig, amikor aztán Párisba utaznak a világkiallást megtekinteni. Szeptember első heteiben a főispán ismét hazaérkezik Szentesre.

Pályázat tanító állásra. A B l á z s i k Lajos elhallozasával Szentes város egyik tanyai iskolájának megüresedett tanító állásra K i s s Zsigmond iskolászeki elnök már meghirdette a pályázatot a néptanítók lapjában. A pályázat augusztus 10-én jár le, mikorra a kellően felszerelt kérvények, a város községi iskolászekéhez benyújtanak, a fentnevezett iskolászeki elnökhöz benyújtanak.

— Új állatt egészségügyi felügyelő. A hivatalos lap közli, hogy a földmivelési miniszter B o g á r y Kálmán szegedi földbirtokost, a Jelenes szakképzett gazdát C s o n g r á d, Csanád és Torontál vármegyék területére állattegészségügyi felügyelőnek nevezte ki.

— **A biztosítás reformja.** A biztosító társaságoknak illami ellenőrzés alá való helyezése mindjártabb közzélik a teljes megvalósulásához. Az igazságügyi miniszter tudvalevőleg egy törvényjavaslat keretében akarja megoldani a biztosítás régóta vajdó reformját és ennek tervezete már át is ment a különböző szaktanácsosok retortáin. Az ügy megvitására anketét hivatott egybe Plósz miniszter, majd Beck Hugó kúriai bírónak, a kiváló jogtudósnak adta át a javaslatot fölülbíralásra, aki az anketén elhangzott szakvélemények figyelembe vételével újra átdolgozta a törvényjavaslatot. s ebben az alakjában mutatta be a tervezet aprybalására egybehívott bizottságnak. A javaslat tehát készen áll s most már csak az országgyűlés hozzájárulására van szükség, hogy a fontos és különösen a külföldi biztosító intézetek megrendszabályozására irányuló tervezet törvényesen is jogerőre emelkedjék.

— **Mi minden fér egy kalap alá.** Hegyi páter, Csongrád galambszelid lelkipásztorát egészen az érzékeny oldalán érintette a község képviselőtestületének az az egyhangú határozata, mely azt rendeli, hogy küldöttségileg kérjék az új váci püspöknél, isten e méltatlan szolgájának a plebiániától leendő elmozdítását. Veszedelem lesz ebből, gondolja a páter, ha idején nem ellensúlyozzuk, ez pedig csak egy ellentűntetéssel lehet; tehát rögtön össze kell hívni népgyűlésre a híveket.

De persze, Hegyi páter a hasznosát a kelle messel szereti összekötte látni s így csak aztán, hogy tényleg össze-hívhatja a maga érdekében a mai napra a népgyűlést, de a következő egyveleges programmal:

1) Hogy a szabadelvű fondorlatokkal szemben Csongrád híthű káth. népe új Kegyelmes Főpásztorát, gróf Csáky Károly urat felirattal üdvözölje s beiktatásánnapján magát egy nagy küldöttség által képviseltesse.

2) Országunk és Kereszténységünk kilenc százados emlékére királyi ő felsége 70-ik születés napját, augusztus 19-én, a Szentháromság szobornál tartandó tábori misével ünnepelje s a diszlővések teljesítésére tüzrést kérjen.

3) Állást foglaljon azon közgyűlési határozattal szemben, mely községünk érdemes plebiánosának tervbe vett újabb üldöztetése által a közbékét akarja feldúlítani. S ez ellen felirattal éljen a magyar országgyűlés mindkét házához és a magas kormányhoz.

4) Egy gabona értékesítő szövetkezet létesítéséhez tegye meg a kezdeményező lépéseket.

No hát, nem elég tarkán összerótt a kemény pontja ez a Hegyi páter mai népgyűlésnek és nincs ez a program fikusan összeállítva?

Elsőzör hízelenek az új püspöknek, Hegyi érdekében, aztán hízelgnek a koronának, Hegyi nevében, persze erre Hegyi megmetsését kéri a törvényhozástól és kormánytól, végezetül igyekeznek újból egy szövetkezetet csinálni, mely Hegyinek telegen. Mért nem adnak neki mindjárt egy pár fejelés csizmát is.

— **Az egyetemi ifjak** »Szentesi kör« által rendezendő népünnepélyre, mely — mint ezt már jeleztük — augusztus 6-án lesz a túl a kurcai népkertben, nagyban folynak

az előkészületek. Az előjelek után itélve, ez a mulatság olyan érdekesnek és változatosnak ígérkezik, amilyen már évek óta nem volt Szentesen.

— **Új vendégő nyitása.** A központi takarékpénztár Kossuth-terti emeletes-bérházában már folyik a munka Deutch Dávid új vendégőjének berendezésén. Az új szálloda címe is a „központi” lesz és a tetszetős helyiségeket az új vendégő izléssel, kényelmesre akarja berendezni, hogy így vendégei igényeit minden tekintetben kielégíthesse. Az új vendégőnek csinos kerthelyisége is lesz, persze, ma még új ültetésű fiatal fákkal, de arnyat adó széles ernyővel. Deutch Dávid, mint értesülünk, augusztus elsején akarja ezt az új vendégőt megnyitni és alkalomszerűnek tartjuk ismételtlen hangsúlyozni, hogy nemcsak nem féljük a város vendégőjét vagy annak jövedelmezőségét az új vendégőlőtől, hanem ellenkezőleg, az a meggyőződésünk, hogy a támadt verseny előnyére lesz a városi vendégőnek, serényebbé teszi annak bérőjét a vendégei kielégítésére irányuló törekvésében, — annak áldását pedig a község fogja élvezni a nélkül, hogy a közérdek alatta szenvedne. És minél jobb lesz a kiszolgálás az új vendégőben, pedig bizonyosan az lesz, annál inkább emelkedik majd a városi vendégőben is a szolgáltatás közegyelem.

— **Gyilkosság a vonaton.** Vakmerő merényletet követtek el a múlt héten, ismeretlen egyének, a Szentes-Vásárhely közt közlekedő vonat ellen. A vonat Szegvár és Mindszent közt haladt, mikor két, egymást gyorsan követő lövés dörögött el a közvetlen közelben. Az egyik lövés golyója kártalanul fűrődött egy I. oszt. kupé fájába, melyben egy plebiános ült; a második lövés azonban végzetes volt, mert a golyó homlokán érte a III. oszt. kupében egyedül ülő özv. Tóth Andrásné szegvári asszonyt és menten megölt. Hogy hullva van a vonaton, azt csak a mártélyi állomáson vették észre, ahol aztán a szerencsétlen asszony holttestét kiemelték. A csendőrség erőlyesen nyomozza, ki követett el ilyen gaz csinyt a vonat ellen.

— **Hogy gabonánkat jobban értékesíthessük,** gabonaértékesítő szövetkezetekre van szükségünk, mert csak így jutunk abba a helyzetbe, hogy a gazda, főként pedig a kisgazda nem lesz kénytelen gabonáját már az aratás előtt eladni, vagy az aratás után rögtön piacra dobni, miután előleget kaphat a szövetkezeti magtárban elhelyezett terményeire s ezzel törleszheti takarékpénztárit, adó s más egyéb sürgős tartozásait, melyek miatt kénytelen volt gabonájának eladásával sietni. Nagy előnye a gabonaértékesítő szövetkezetnek az is, hogy nagyobb mennyiségű gabonát bocsáthat áruba s így közvetlenül érintkezésbe léphet a maiokkal és nagykereskedőkkel, tehát kikerülheti a közvetítőket s jobb árat érhet el. A kis mennyiségben közvetítő útján eladott gabona mindig alacsonyab áron kiel, mint az uradalom által nagy mennyiségben eladott gabona. A gabonaértékesítő szövetkezetek a legkitűnőbb tisztító eszközökkel vannak felszerelve, tehát piacképes gabonát hozhatnak forgalomba, holott eddig a kisgazdánál jelentékeny levonásokat tett a közvetítő a miatt, hogy gabonája idegen magvakat tartalmaz. De hát a kisgazda egyedül nem képes olyan tisztító eszközöket beszerezni, melyekkel a gabonájában levő összes idegen magvakat eltávolíthatja. — A gabonaértékesítő szövetkezetek szervezését, mint a kisgazdák jövedelme emelésének egyik legbiztosabb eszközét, a Magyar Gazdaszövetség vette kezébe; s a mely község gazdái tehát gabonaértékesítő szövetkezetet akarnak létesíteni, forduljanak a Gazdaszövetségnek az ügyben megbízottjához. Meskő Pálhoz, a Nyitramegyei Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatójához. Ahol a gabonaértékesítő szövetkezet most megalakul, ott a szükséges magtar nyomban felülül s már az idejé termények is jobb áron lesznek értékesíthetőek. A Gazdaszövetség megbízottja minden megkeresésre rögtön válaszol.

— **A honvédménház új lakója.** Rába Dénest, az 1843/49-ik dicső szabadságharc

egyik vitéz honvédkatonáját, aki hosszú idő óta lakik Szentesen és utóbb a városnal való piat napi díjas, — felvették az országos honvédmémedékházba. Szívből örülünk, hogy ez a derék öreg honvéd így mind-mind gondtalan menten élheti le hátralevő éveit.

— **Cirkusz Lódi.** A Lódi féle cirkusz jeles artista társasága, mely vagy 10 napig időzött Szentesen, ma este játszik utolsót a vásártér felállítását saját, vízhatlan arenájában. A társulat több művészi erőt számlál tagjai közt és a kiknek alkalmuk volt az estéknél változatosan és váltakoztatva összeállított, jelesen egyekvált műsort végignézni: egyértelmű dicsőretekkel szólnak a cirkusz Lódi működéséről, mert kellemesen töltötték, a látott mutatványok mellett, egy estéjük. Mint említettük, a társulat ma este játszik utolsót és így jól teszik, akik az artista mutatványokban gyönyörködni szeretnek, ha ma este elmennek a cirkuszba.

— **Itthon vásároljunk.** Öreg anyóka állított be a napokban a szerkesztőségünkbe. Nagy volt a panasza: becsapták, megkárosították. Valami utazó úgnök-féle vetődött be hozzájuk, vagy nem is bevetődött, hanem biztosra kiszámoltta, hogy gyantulán becsületes lelkekkel lesz a házál dolga, akiket könnyű szerrel becsaphat, — aztán beszélt és addig beszélt nekik, hogy utóljára is aláíratott vele valami írást, azt se tudja, mi volt benne. Azaz hogy, most már tudja, de akkor nem tudta. Tudja pedig azért, mert annak az írásnak az erejénél fogva a nyakukra érkezett az unokának egy varrógép — jó summa utánvétellel, meg egy másik írás, hogy azonfölül, amit a gépnek a cég postán utánvett, még egy másik gép summa pénzle adós is maradt a kereskedőnél, amit ki kell fizetni. És hagyján ennyi, — de hozzá rosas a varrógép, haszonvetetlen. Szóval, a régi, nálunk sűrűn előforduló történet biz az öreg anyókák: az utazó géptűnyökhöz nagy részének szédélgeseihez, csalásához egy újabb fejezet. — Nem igen tudunk tanácsot adni az anyóknak: a maga kárártanul bizonyosan. De ebből az esetből kifolyóan újra meg újra figyelmeztetjük a közönséget: ne vásároljon, ne rendeljen soha semmi gépfélt utazó úgnökök révén, mert nem tudja, melyik csapja be. Legokosabb, az ilyenekkel szóba se állani, annyival inkább, mert ma már nem szükséges idegenben, utazó úgnökök révén venni akár varrógépet, akár biciklit, mikor itthon ugyanolyan árban, saját választásunk szerint megkapjuk ezeket, akinek tetszik, részlet fizetésre is. Wellisch Vilmos kereskedésében, aki e téren több évek tünik ki szolidaritásával. Tehát itthon vásároljunk mindent, amit lehet, különösen gépfélekben.

* **Képeslevelezőlapok** a legfrissebb újdonságaim: »Hologravure pillanat felvételek,« »Empire gyermek kártyák,« új! »Eldvirágos kártyák,« új! Hőfőherke, »Tiz liba búzaba,« »Amor kártyák,« »Monotonit,« Japán kártyák, Hajdiszes kártyák, Szecessios női alakok és képpel festett kártyáim. Szíves megtekintésüket kéri Untermyller Ernő könyvkereskedése.

* **Margit-crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Margit-crémé örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztátalanságát, szepőt, pattanást, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégegy 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden győgszertárban. Utánzatoktól óvakodjunk. (1.)

* **Szénásy, Hoffmann és Társa** párizsi és lyoni szelygyári raktára Budapest, IV., Bécsiutca 4. Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék divatos szelyemelmék, csipkék és szalagok, valamint gyönyörtündiszek pontilace ruhák és pontilace-kelmékből. Fekete, fehér és színes szelyemelmék,

85 krtól 14 frtig. Foulard-Pongis és Satin. Liberty selymek 65 krtól kezdve. Angol mosóselyem 80 cm: szélességben 126 krtól kezdve. Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. (1)

A veszedelmes kor.

A fiatal leány 18 éves kora körül olyan időt él, mely egészségére végzetes lehet. Általános elgyöngülés olyan betegségeket hozhat létre, melyek komoly következményekkel járhatnak. A testi erőnek fokozatos elvesztése, végül teljes elgyöngülést hoz létre és az egész szervezetben komoly hibákat. Az eszköz, hogy e beteges állapotot segítsünk, az, hogy visszaadjuk a testnek elvesztett erejét. Egy erős, hatalmas regenerátor, mely Pink-pilula néven ismeretes, bizonyosságot szolgáltat arról, hogy hasonló esetekben nagy és údvs eredményt ért már el. Példa erre Malfilâtre Berta kisasszony Soingból, (Vellecon. Hatte Saone) a kinek bátyja közli velünk a Pink-pilula alkalmazásával elért eredményt.

Mielőtt a Pink-pilulánkat testvéremre tett hatással irtam, addig vártam, míg meggyőződésem arról, hogy az általuk elért eredmény nemcsak kitűnő,

de tartós is. Testvérem kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervei működése hibátlan. Az ró, mit a Pink-pilula

Malfilâtre kisasszonynak adott, legyőzte a rosszulétet, melytől sokat szenvedett és mely elyengítette. Ugyanígy sikert ér el a Pink-pilula a vér-szegény, sápkóros, neuralgikus egyéneknél.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király utca 12.

Öväs a gazdálkodók érdekében.

Vigyázz, hol és ki által biztosítasz tűz ellen!

Tekintettel a küszöbön levő takarmány-, asztag- és atalány tűzbiztosítási évadra, öva figyelmeztetjük a gazdálközönséget, hogy ne biztosítsanak idegen házaló ügnyököknél, mert van helyben megbizható ügnyök, aki tűz esetén felei érdekeit lelkiismeretesen képviseli és azokat a legköltségesebbül kielégíti, ami kár esetén a födolog.

Ajánljuk, mint olyan lelkiismeretes ügnyököt

Hoffmann Jakob

urat, a »Magyar Francia bizt. intézet« helybeli, előnyösen ismert képviselőjét. Üzlete Szentesen Haris ház, szemben a reform. templommal. 2-1

Értesítés.

A szentesi iparos tanonc-iskola azon 10 növendékét, kik tanulmányi útra vitellel lettek kiuntvetve, értesítöm, hogy a f. évben rendezendő tanulmányi út határidejül f. évi augusztus 28 — 30-ig terjedő idő jelölöttem meg. Egyben értesítesitem azon iparos urakat, segítéket és tanoncokat, kik önköltségben Budapestre való randulás, valamint az ottani gyarak és ipartelepek megtekintésében öhajítanak részt venni, hogy ez iránti szándékukat nalam aug. 10 napjaig bejelenteni el ne mulasszák, mivel későbbi jelentkezés nem lesz figyelembe vehető.

Az önköltségesek is minden kedvezményben részesülnek. Bővebb értesítést ad: Szentes. 1900. júl. 19.

Kortvélyessy Sándor, ip. isk. igazgató.

KÖZGAZDASÁG

Baromfiak okszerü tenyésztése.

Azok után, amiket e lap előző számban a fajok kiválasztása, — azok keresztelése vagy beltenyésztése dolgában irtam, még néhány fontos körülményt öhajtok megjegyezni. A mi magyar faj tyúkaink között számos-féleséget találunk. — vannak bőbitasok, tollas és tollatlan lábúak, különböz alakú — nagy tarajjal bírók. Búbosokat, ha azok tollbokrétája olyan alakú, hogy szemük-höz nem ér, szelid a természetük és bő tojás-termelésükönl fogva csak ajánlani lehet. — Csibék vezetésehez, ha csak lehet, ezeket kerüljük és sose alkalmazzuk, — mert bőbitájuk által gátolva vannak a körültekintésben, későn veszik észre a csibékre közelgő veszélyt, különösen a tanyai baromfi udvarokban, hol a varjú, szarka, héjja, ölyv, kánya, stb. ragadozók — a tenyésztő ellen-segei.

A nagy vagy több ágú tarajt hordó fajtáinkól azért kell tenyésztésünkben tartózkodni mert télen a tarajuk könnyen lefagy, és a nagy tömegü testrészt elvesztése sokszor magával viszi az állatot is.

Ezek kiválasztása után szükségesnek vélem megemlíteni a költést és a csirke-nevelést.

Költő fészkek csendes és világos, tiszta helyen legyenek, hol az ülő tyúkokat semmi se zavarja, és minden fészék el legyen egymástól választva, hogy a kotlók egymást ne lássák, mert egymást az ülésben zavarják. Az ülő fészkekbe fahamut ökvetlen tegyünk, mert ez a kotlót nem csak a férgek-től megövi, hanem hűti is. Költésre lehetőleg a második éves tyúkaink tojását használjuk, mert sem nagyon fiatal, sem az öreg tyúkok tojása költésre nem alkalmas, többnyire rosszul kelnek, és silány csibék származnak belőlük. Költésre olyan tojásokat válogassunk, melyek frissek, vagyis 3 heteseknél fiatalabbak — és a tyúkok nagyságához mérjük a tojást, ami 17-től 21-ig lehet, mert ennél többet a legnagyobb tyúk sem képes betakarni. Hogy a tojás — páros vagy páratlan számú legyen: az egyáltalán semmit sem határoz, az ülő tyúk naponta kibocsátandó, hogy porban vagy homokban megfürdhesen, erővel leverni a tojásról sosem kell, mert — tudja, mikor kell a tojásról lemennie, és meddig maradni lent; de azért még is jó addig, míg a tyúk lent van, a tojásokat betakarni, hogy azok ki ne hüljenek, és a kotlót ismét vigyázva feltenni a fészekre. A kotlókat jól kell táplálni és mindig friss vízzel ellátni, a tojások három hét alatt, azaz 20—21 nap alatt kelnek ki — de az első hét végén már meg kell öket vizsgálnunk, hogy — melyik költött le és melyik vált ki, a kiváltakat még akkor felhasználhatjuk.

Ha már a kelés ideje közeleg, a tyúk a fészken sokszor feláll, tollát borzalja; ilyenkor nem szabad erővel lenyomni vagy lebotítani — mert már akkor a tojásokban élő csibék is sok meletet fejlesztenek, és ez a kotlóra kiállhatatlan. Azért szellőzteti a tojásban élő csibéket is, mert ellenesetben azok a tojásba fulnának.

A kikelt csirkeknek az első napon nem szükséges semmiféle táplálékot adnunk; a kis csirke első eledele a köles-kása; hanem e mellett a kotlót kell erősen etetnünk, mert neki a köles-kása nem elég táplálék. Búzáat, v. kukoricát, e mellé egy kis füvet, keményre főtt tojást, túróat és főtt marhaszívet avagy túdott adjunk neki, akkor a csirkéit igen jól vezeti, sokat pihenteti, mert az első héten ez a főkellék, és ekkor a tyúk 6 hét múlva ismét tojik.

A gyors fejlődésű magyar csirkék már 2 hónapra a kikiésléstől annyira megnönek, hogy konyhára is kerülhetnek, de 3 vagy 4 hónapos korukban legalkalmasabbak és legtakarékosabbak is pecsenyének. Fél éves korukban a jérére már — tojni kezdenek. A tenyésztésre alkalmasokat már 8 hétre kizemejlük magunknak.

Ha jó, izletes pecsenyére akarunk szert

tenni, akkor a kakasok ivarszerveit el kell távolítanunk. Vannak egyes vidékek, ahol a jéréceket petefészkuik eltávolításával szokás ivartalanítani, ez a módét azonban sokkal veszélyesebb mint a kakasoknál — és nagy ügyességet kíván: Ez különben francia szokás és állítólag az ilyen jéréce hús sokkal izletesebb. Hogy az okszerü baromfi tenyésztés mennyi hasznót képes adni: ezt jövőben írom meg.

Homoki.

Gazdászati és üzleti értesítés.

Szentes, 1900. július 21.

A mezzi munka most van a legsürgösebb szakában, az aratás vége felé jár, a cséplés, nyomtatás pedig, melyre az időjárás igen alkalmas, most veszi kezdetét. Ez a sürgős helyzet meglátszik a mai nappal kezdődő nyári országos vásáron, mely a jószágvásárral veszi — szokás szerint kezdetét. — Lóból és szarvasmarhából számos a felhajtás; sertészekből azonban igen közepes volt a kiállítás.

Az árak következők:

Jó igás lovak drbonként keltek 30—45 60 frtig, hámos lovak, jó erőben lévőek, 100—120—140 frtig.

Szarvasmarha: igás ökör párja 200—240 — 260 frtig.

Tinó ökrök párja 160—180 frtig.

Fejstehen kis borjával, faj: 90—100—125 frtig — magyar tehén fejős drbja 60—70—86 forintig.

Sovány sertések: 38—50 frtig, 1 éves párja 24—32 frtig; esztendőn alóliak párja 12 ftról 16—22 frtig.

Hizott sertések kilószámra, tiszta vágaára 37—38 kr.

Juh, vágni való. párja 9 ftról 10—12 forintig.

Szárnyas állatok: Liba tömésre, párja 2 frt 50 krtól 3 frt 10 krig. Réce párja 90—100 krig. Kappan párja 1 f. 60—70 kr. Csirke párja 60—70—90 krig.

A gabna piaca kevés volt hozva, mivel a cséplés és nyomtatásnak még legelejen vannak a termelők.

Jó új búza, mely 79—80—81 kiló súlyt mutat, 6 f. 40 — 6 f. 50 kr; az ó búzának is ugyanaz az ára. Új árpa köble 4 f 20—4 f. 40 Kukorica köble 5 f. 30—5 f. 50

Zab köble 3 f. 20—40 Szalonna mmja. 41—frvl 42—43—44 frtig.

Népesedési mozgalom.

1900. évi július 15 től 21-ig.

Születtek: Tóth Vilma, Mátéffy Eszter, Dallos Szilágyi Ilona, Puskás Mária, Kánvási Klára, Tóth Mária, Ince Pál, Tornyai Anna, Molnár Mária, Dósa Molnár Antal, Répa Sándor, Kis Eszter, Hevesi Erzsébet, Szabó Anna.

Meghaltak: Zoó Sándor 51 éves szervi szivbaj, Géczy Anna 20 hónapos tüdővész, Veres Erzsébet 2 napos születési gyengeség, Rima Józsefné 56 éves gümőkór, özvegy Tarnóczy Józsefné 77 éves végegyengülés, Kohn Gyula 3 hónapos bélhurut, Nartok István 40 éves béllob.

Nyiltér.

Dr. Molnár Albert

egyetemes orvos lakását a ref. egyház piactéri bérházába (a református templom mellett)

tette át. Bejárás a kapu alatt. 3-1

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

AGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvó-szer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, nyugtató és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

☞ Kedvelt borviz. ☞

A mohai Ágnes-forrás
hezelsége.

24-12 Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő BÁNYALVI LAJOS.

LAKÁS

Két tanár családnak alkalmas; virágos kert s gyermek-játszóhely használatával jutányosan kiadó, úgy szintén egy bútorozott szoba, bor-pince, góré, istálló és udvari lakások.

Értekezni lehet III. t. 41 sz. vársárhelyi utcában, Szvaton Józsefnél.

Kiadó vagy eladó ház.

BODNAR LAJOSNAK a vásárhelyi utcában levő Irházi-féle olajutó helyén újonnan épült, 10 évig adomentes III. tized 87. számú háza kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Az épület bolt vagy kocsmá üzletnek van építve. — Értekezhetni a tulajdonossal fenti szám alatt. 2-1

Bleier Mihály kurczaparti IV. t. 786. sz. háza szabad kézből eladó.

Győri Sándornál

a Kossuth-körben 2 darab biliárd, az egyik karambol a másik kéglí, a hozzá tartozó elefántcsont golyókkal együtt eladó. 2-1

BOR.

A cséplési időnyre igen jó minőségű **csongrádi bort** ajánlok. — 10 liter vételénél literjért **32** rajcárért. — Ugyancsak a meleg időszak beálltával igen kitűnő minőségű **ménési vörös ó bort**, literjért **60** rajcárért, bármily kis mennyiségben is. **Ugrai Antal.**

Özv. Balogh Ivánné

szelevényi birtokából — több darabban lévő 200 hold — akár együttesen, akár részletenként, **12** évre bérbe vehető; tudakozódhatni I. t. 69. szám alatt, Danielisz Károlynál.

Babós Jánosné

királysági 5 fertálytanyaföldje és műcsiháti 23 hold kaszálója 5 évre haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni Babós Józseffel II. t. 28. sz. vagy Babós Sándornél.

Balogh Jusztina

ÖRÖKÖSEINEK a Berkó János-féle alsóréti tanya, nagynyomási 2 első osztályú, berekhatí 2 részlet és az ártéri földjeik, — továbbá a IV. tized 11. sz. házuk eladó. — Értekezni lehet Piti Tamás szabó-mesterrel, I. t. 355. szám alatt.

Hirdetmény.

A szentesi polgári olvasókör vendéglősi állására pályázat hirdettetik.

Az állás azzal is, de legkésőbb f. é. október 1 én foglalható el. A feltételek megtudhatók a kör elnökségénél vagy Bartha Károly gondnoknál a körben. 2-1

Bárdos Antal örökösének
III. t. 17. számú házuk eladó. — Értekezhetni az örökösökkel fenti számalatt. 3-1

Nagy

bútorreladás!

Rendkívül olcsó árak!
Jelinek B. A. és fia
bútorárúházában
BUDAPEST, VII. kerepesi-út 8. szám.
3-1 Földszinti helyiségek.

Schneider-féle **Páfrány-tokocskák**, (Galandózz elhajtó)
Millió embernek e szer visszadta t-íjes egészségét
Kik galandferegben és gyomorájában szenvednek.

Pántlikagiliszta fejestől a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótámas mellett, a legrövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagiliszta féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. Egy eredeti doboz

ponτος használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 350 előre való beküldésével. A pántlikagiliszta tünetei a következők: Az arcz halvány-sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálgosodás, bevont nyelv, emészthetlenség étvágytalanság feiválta móhó étvágygyal, gyakori rosszullet vagy éppen ajulások s szédülés főleg éhgyomor, nál, egy gombolyag felszalágás egész a nyakig, nyál összegyülemlés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbőfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szúró, szívó fájdalmak és szúrások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfajás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtatása. Egyedül valódi kapható: Schneider József gyógyszerésznél, Resiczán, főutca 24. (Délmagyarországi) 15-6

A m. kir. államvasútak gép- gyárának vezérügynöksége.

10-10

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magyar királyi államvasútak gépgyárában készült gőzcseplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit melyek főelőnyei: préselt acélemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet, továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasúttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3 1/2 és 4 lóerejű gőzcseplő-készleteit. Sack-rendszerű, aczelöntésű ekéfevel ellátott ekéit, „Boni“-féle köttengelyű eketályaikat, járványos cseplő-készleteit, szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanokká nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezettetsek s ne hogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, aki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magyar Kir. Államvasútak Gépgyárának Vezérügynöksége.

OLCSÓ! OLCSÓ!

Majolika dísz tárgyak, vázák, falitálak, szobrok, virág edények,

szobadiszek és nipp-ek

bámulatosan olcsó, mondhatni gyári áron alul kaphatók

Uj Majolika-Díszmű

üzletemben Szentesen, Kossuth-tér, Haris-ház,
mely f. hó 24-én kedden nyílik meg.

Felhívom a t. közönséget, hogy e majolika dísz tárgyak mesés olcsóságáról személyesen győződjék meg és senki el ne mulassza a kedvező alkalmat, lakásának csekély költség mellett, ily szép és művészi kivitelű dísz tárgyakkal való feldíszítésére.

Olcso. Olcso. Olcso.

Szentesen, 1900. évi július hó.

ENGELMANN LAJOS,

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, calcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványvíznek minősítendő.

Láttam:
Ivan Harol, Sr. Winkler Lajos

Özv. Stammer Sándorné

háznál egy **bolthelyiség** azon-
nal kiadó 2-2

ELADÓ HÁZ.

Balogh Lajos III. t. 127 számú háza
szabadkézből eladó. — Értekezhetni fenti
szám alatt a tulajdonossal. 3-3

Mindenütt kapható.

Elismert legjobb

Fogtisztító szer.

36-27

Sziget
Kalodorit

THIERY A. mell- és gyomor-balzsamát

(amelyet az egészségügyi hatóság megvizsg.)

az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható zöldség, a törvényszéknél bejegyzett «apáca» védőjeggyel van ellátva. Földművelhetetlen szer minden mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb külsőleg 52-16 is kitűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.

Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

THIERRY A. centifoliakenőcsse

(csodakenőcsnek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszűt, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású mindenféle seb gyuladásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg **Övakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értéketlen, úgynevezett házi kenőcsöket s más efféleket.**

Cím: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Vedőangyalhoz,
Pregrada Pragerhot felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjeggyelnek utánzatát a törvény üldözi.

- Issigeae. Dordogne. Kopenhága, fabriken farma. Milánó, A. Bertoloni. Malmö, Sevrige, Apot. Lejonet. Nantes, Pharmacie C. Fredet, Nápoly, Palermo. Paris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Deprey, 11 Rue des francs Bourgeois. Prága. Róma. Corso, Agenzia del Policinico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Sarajewó. Szeged. Temesvár. Trieszt. Velence. Vienne. Zürich.

Csak ezzel a törvénysz. bejegyzett védőjeggyel valódi.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar

in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospective gratis (Specialabtheilung.)

Bankhaus des

„Ungar. Börsen-Journal“, Budapest.

Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanz getriebes u. unserer reichen 40 jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennützigem Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements.

„UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL“
XXI. Jahrgang. Einziger unabhäng. finanz. Rathgeber. Interessenvertretung des Privatcapitales. 3-3

Kiadó birtok.

Özv. Csikányi Károlyné Szent Lászlói és vekerzugyi földje, a rajta levő épületekkel együtt három, esetleg hat évre — folyó évi Szent-Mihály naptól haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnővel, III. t. 26. számú, gimnázium melletti háznál. 3-2

- Cs. v. g. ak ezzel a törvénysz. bej. védőjeggyel valódi.
- LONDON. Chief Office S. W. 48 Brixton Road. Főraktárak: ourmann, Angol India. Agen Zagráb. Algier. Amsterdam. H. Sanders, Ro- kin S. Basel. Szt. János gyógytár, W. Kratz. Belgrád, Nikola A. Delini, gyógytár Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére. Berlin. C. Bologna. Bruxelles. Pharmacie Ch. Delacre & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo. Cöln a. Rh., Noris. Debreoen. Elch, Luxemburg. Schmidt P., gyógysz.

LEGLICSBŐB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDEKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYOIRATOK
KÖNYVEK
ZÁR MÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Névirágok
Készítéses — — 50 kintől
aranyszegélyű — — 1 forintól
füllés 100 darab

Keresztelői
Ejegyzési hájrtások
időse kintől

Menyegzői
Báti meghívók, Cinczrenaek
Diszokmányok
Szalag-aranyozás
Diszmunkák
több színnyomásban is

RAKTARON
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖFELÉZVÉNYEK
ADÓINTŐ.
C Z É D U L Á K
JUTANYOS ÁRBAN

S Z Á M L A K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
I E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

GYÁSZJELENTÉSEK
*GYÁSZSZEGÉLYŰ
NÉVJEGYEK*

„SZENTES és VIDEKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA

KOSSUTH-ÚTCZA, (POLLAK-fele HÁZ.)

EÖLFIZTESEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

